ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 28.04.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

134

VYHLÁŠKA
Federálneho ministerstva financií
z 28. apríla 1990,
ktorou sa vykonáva zákon o dani z obratu

Federálne ministerstvo financií podľa § 3 ods. 3, § 6 a 7, § 12 ods. 2, § 18 a 19 zákona č. 73/1952 Zb. o dani z obratu v znení zákona č. 107/1990 Zb. (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1
Kto daň odvádza

(k § 2 zákona)

Daň z obratu (ďalej len „daň“) odvádzajú subjekty uvedené v § 2 zákona (ďalej len „podniky“).

§ 2
Predmet dane

(k § 3 zákona)

(1) Predajom tovaru sa rozumie odplatné scudzenie tovaru, tiež výmena tovaru za iný tovar alebo za výkon a poskytnutie tovaru ako naturálne plnenie.

(2) O predaj tovaru ide tiež v prípadoch, keď podnik fakturuje:

a) tovar vlastnej výroby alebo vlastného nákupu, ktoré zapracoval do výrobku zhotoveného z materiálu objednávateľa,

b) opravu alebo iný výkon, pri ktorom zapracoval tovar vlastnej výroby alebo vlastného nákupu,

c) tovar vlastnej výroby alebo vlastného nákupu zapracovaný do svojej veci, ak cenu tohto zapracovaného tovaru uhrádza iný subjekt.

(3) Daň sa neodvádza z predaja toho tovaru, ktorý podnik oprávnene nakúpil za cenu s daňou alebo z ktorého sa odviedla daň pri vnútropodnikovom použití tovaru.

(4) Tovarom vlastnej výroby sa rozumejú:

a) výrobky, ktoré podnik získa vlastnou prvovýrobou (ťažbou), spracovaním, zušľachtením (tiež školením vína) alebo úpravou,

b) výrobky, ktoré podnik inak vyrobí z vlastných látok vo svojich prevádzkárňach alebo ktoré si dá z vlastných látok vyrobiť inde,

c) zvyšky vzniknuté pri spracovaní, opracovaní alebo inom výrobnom použití vlastných látok,

d) výrobky už používané alebo opotrebované, ktoré podnik obnoví, upraví alebo inak uvedie do zlepšeného stavu,

e) výrobky, ktoré podnik získa rozložením celku na jednotlivé súčasti, napr. demontážou strojov, prístrojov, iných zariadení, rozbúraním budovy alebo stavby,

f) výrobky vzniknuté stavebno-montážnou prácou.

(5) Tovarom vlastného nákupu sa rozumejú výrobky nakúpené za ceny bez dane.

(6) Z vnútropodnikového použitia tovaru vlastnej výroby alebo vlastného nákupu sa odvádza daň, ak ho podnik použil pre svoju vlastnú potrebu na účely, pre ktoré nie je podľa ustanovení Sadzobníka dane z obratu (ďalej len „Sadzobník“) alebo tejto vyhlášky, prípadne podľa osobitnej úpravy oprávnený na nákup tohto tovaru za ceny bez dane. Použitím tovaru pre vlastnú potrebu sa rozumie použitie, ktoré je podnik podľa predpisov o účtovníctve povinný účtovať v rámci tržieb a výnosov, prípadne na ťarchu nákladov.

(7) Obdobne ako vnútropodnikové použitie tovaru podliehajú dani náhrady škody podnikom z dôvodov straty tovaru, prekročenia stratovej normy, manka, vady tovaru, jeho zničenia, poškodenia a odcudzenia s výnimkou náhrad a pokút vyberaných podľa predpisov o hospodárení s obalmi. Daň sa neodvádza, ak zamestnanec nahrádza škodu za nepodarky.

(8) Za vnútropodnikové použitie tovaru podliehajúceho dani sa nepovažujú iba prevody medzi vnútornými organizačnými jednotkami s rôznymi hospodárskymi činnosťami, závodmi, prevádzkami (cechmi), prevádzkárňami alebo inými jednotkami toho istého podniku, pokiaľ nejde o prevod do vlastnej maloobchodnej predajne.

(9) Darovanie uskutočnené podnikom sa posudzuje obdobne ako vnútropodnikové použitie tovaru podliehajúceho dani bez ohľadu na spôsob účtovania daru. O vnútropodnikové použitie tovaru podliehajúceho dani nejde vtedy, ak je podnik podľa príslušných predpisov povinný dodať tovar bezodplatne.

§ 3
Zdaniteľný obrat

(k § 4 zákona)

(1) Tovar sa predáva zásadne za ceny s daňou.

(2) Za ceny bez dane sa predáva tovar, ak tak Sadzobník ustanovuje.

(3) Výrobky určené na požičiavanie občanom nakupujú podniky za ceny s daňou bez ohľadu na ustanovenie Sadzobníka.

(4) Zdaniteľný obrat vzniká:

a) pri predaji tovaru dňom, keď sa vyhotovila faktúra alebo iný doklad o predaji,

b) pri investíciách obstaraných vo vlastnej réžii dňom vyhotovenia vnútorného dokladu,

c) pri predmetoch postupnej spotreby obstaraných vo vlastnej réžii dňom prevedenia na sklad alebo zaradením do používania,

d) pri náhradách škody dňom, keď bol nárok na náhradu škody uplatnený,

e) pri prekročení stratovej normy pri liehu, liehových výrobkoch, destilátoch, vínach a iných obdobných výrobkoch (lučebninách, liekoch a pod.) dňom zistenia,

f) pri vnútropodnikovom použití tovaru dňom, keď došlo k prevodu v rámci tržieb a výnosov alebo na ťarchu nákladov,

g) pri darovaní dňom prechodu vlastníctva darovanej veci.

§ 4
Určenie dane

(k § 6 zákona)

Daň sa určí podľa sadzieb uvedených v Sadzobníku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tejto vyhlášky.

§ 5
Výpočet dane

(k § 7 zákona)

(1) Daň sa vypočítava:

a) rozdielom medzi maloobchodnou cenou, prípadne zníženou o prípustnú obchodnú zrážku alebo jej časť (čl. 6) alebo určenou odbytovou prirážkou, a medzi veľkoobchodnou cenou. Pri ktorých výrobkoch sa daň podľa tohto ustanovenia vypočítava, určí Federálne ministerstvo financií,

b) rozdielom medzi veľkoobchodnou cenou určenou včítane dane podľa príslušných cenníkov a medzi veľkoobchodnou cenou bez dane,

c) percentnou sadzbou podľa Sadzobníka (základná daň) z veľkoobchodnej ceny (prípadne zvýšenej o prirážky za inú akosť alebo za iné vyhotovenie) alebo nákladov a príslušnej ziskovej prirážky; pri predaji odberateľom, ktorí nemajú nárok na obchodnú zrážku, sa použije ešte sadzba dodatkovej dane (stĺpec 4 Sadzobníka),

d) percentnou sadzbou podľa stĺpca 3 Sadzobníka z obchodnej ceny pri predaji odberateľovi, ktorý má nárok na obchodnú zrážku,

e) percentnými sadzbami podľa stĺpcov 3 a 4 Sadzobníka z obchodnej ceny pri predaji odberateľovi, ktorý nemá nárok na obchodnú zrážku,

f) pevnou sumou na jednotku tovaru.

(2) O odbytovú prirážku sa znižuje rozdielová daň [odsek 1 písm. a)]. V prípadoch, keď sa výrobok predáva s percentnou daňou, odpočíta sa odbytová prirážka len z dodatkovej dane; ak dodatková daň nie je zahrnutá v predajnej cene alebo ak nie je určená, nesmie odbytová prirážka znižovať základnú daň. Odbytovou prirážkou znižujúcou daň je iba prirážka určená pre plnenie skladovej (základnej) alebo traťovej formy dodávky výrobkov.

(3) Ak dôjde k zmene veľkoobchodnej alebo maloobchodnej ceny, prípadne sadzby dane alebo obchodnej zrážky (prirážky), je na účely dane rozhodujúca cena, percentná sadzba alebo obchodná zrážka (prirážka) platná v deň vyhotovenia faktúry alebo iného dokladu o predaji.

(4) Ak podnik predáva tovar s prípustnou zľavou z maloobchodnej ceny z dôvodov jeho nižšej akosti, je zdaniteľným obratom znížená maloobchodná cena len vtedy, ak podnik zároveň zníži v rovnakom pomere veľkoobchodnú cenu.

(5) Ak podnik predáva tovar, na ktorý nie je určená maloobchodná cena s prípustnou zľavou z veľkoobchodnej ceny, je zdaniteľným obratom znížená veľkoobchodná cena.

(6) Daň vypočítava podnik na faktúrach alebo ich priepisoch. Ak má však podnik riadne podklady pre výpočet dane pri faktúrach vydaných za určité obdobie, nie je povinný vypočítavať daň na faktúrach alebo ich priepisoch. Za riadne podklady sa považujú zborníky, konsignácie, výkazy o predaji tovaru alebo iné zostavenia jednotlivých druhov vyfakturovaného tovaru,

umožňujúce výpočet dane na celkové množstvo jednotlivých druhov tovaru vyfakturovaných v určitom období. Tieto podklady musia nadväzovať na účtovníctvo. Finančný orgán môže podniku toto oprávnenie odňať, ak zistí, že podklady vedené v podniku neumožňujú riadne vykonávanie kontroly a nezabezpečujú správny odvod dane.

(7) V súlade s platnými predpismi o zavedení a využívaní jednotnej sústavy sociálno-ekonomických klasifikácií a číselníkov je podnik povinný označovať na faktúrach výrobky číselnými znakmi podľa príslušných odborových číselníkov.

§ 6
Obchodné zrážky

(k § 7 zákona)

(1) Odvody dane sa znižujú o oprávnene poskytnutú obchodnú zrážku. Nárok na obchodnú zrážku majú obchodné organizácie, podniky verejného stravovania a prevádzkovatelia zariadení závodného stravovania vo výške určenej podľa miesta odberu, ostatní odberatelia majú nárok na obchodnú zrážku alebo jej časť, len ak tak ustanoví Federálne ministerstvo financií.

(2) Nárok na obchodnú zrážku možno uplatniť len pri nákupe tovaru pre ďalší predaj v nezmenenom stave alebo pre spracovanie na jedlá a nápoje.

(3) Obchodné podniky, podniky verejného stravovania a prevádzkovatelia zariadení závodného stravovania nemusia uplatňovať nárok na obchodnú zrážku u dodávateľa. Pri nákupe tovaru pre vlastnú spotrebu nemajú tieto podniky nárok na obchodnú zrážku a sú povinné najneskôr pred fakturáciou písomne požiadať dodávateľa o fakturáciu ceny včítane dane bez poskytnutej obchodnej zrážky alebo dodatkovej dane. Ostatní odberatelia, ktorým Federálne ministerstvo financií priznalo nárok na obchodnú zrážku, sú povinní si ho u dodávateľa najneskôr pred fakturáciou písomne zabezpečiť.

(4) Pri výrobkoch nesmie súčet odbytovej prirážky k veľkoobchodnej cene a obchodnej zrážky z maloobchodnej ceny prekročiť sumu zodpovedajúcu celkovej obchodnej zrážke.

(5) Rozdiely medzi určenými a dohodnutými obchodnými zrážkami sa nesmú vyrovnať na ťarchu dane.

§ 7
Odvod dane a splatnosť dane

(k § 7 zákona)

(1) Daň sa odvádza:

a) jednou sumou za štvrťrok,

b) jednou sumou za mesiac alebo

c) preddavkovými pevnými sumami.

(2) Jednou sumou za štvrťrok odvádza daň podnik so štvrťročnou daňovou povinnosťou do 100 000 Kčs najneskôr do 22. dňa po uplynutí štvrťroka. Štvrťročnou daňovou povinnosťou sa rozumie štvrtina daňovej povinnosti (kompenzovanej o zápornú daň) za uplynulý kalendárny rok.

(3) Jednou sumou za mesiac odvádza daň podnik s mesačnou daňovou povinnosťou do 200 000 Kčs (s výnimkou podnikov uvedených v odseku 2) najneskôr do 22. dňa mesiaca za predchádzajúci mesiac. Mesačnou daňovou povinnosťou sa rozumie priemer skutočnej mesačnej daňovej

povinnosti (kompenzovanej o zápornú daň) za bezprostredne predchádzajúce tri kalendárne mesiace.

(4) Preddavkové pevné sumy dane odvádza podnik:

a) dvakrát za mesiac pri podnikoch s priemernou mesačnou daňovou povinnosťou (odsek 3) nad 200 000 Kčs do 2 000 000 Kčs,

b) denne pri podnikoch s priemernou mesačnou daňovou povinnosťou (odsek 3) nad 2 000 000 Kčs.

(5) Výšku preddavkových pevných súm určí finančný orgán na prerokovaní s podnikom podľa priemeru za predchádzajúce tri mesiace, prihliada pritom na časové rozloženie vzniku zdaniteľného obratu.

(6) Výšku určených preddavkových pevných súm dane oznámi podnik príslušnej banke, sporiteľni alebo inej právnickej osobe[1]) pred začiatkom splátkového obdobia, na ktoré sú preddavky určené. Príkazy na úhradu označené slovom prednostne prekladá podnik príslušnej banke, sporiteľni alebo inej právnickej osobe[1]) tak, aby ich mohla zúčtovať na ťarchu jeho účtu najneskôr v deň splatnosti. Splátkové obdobie sa začína pri podnikoch, ktoré odvádzajú preddavkové pevné sumy denne [odsek 4 písm. b)], 23. dňom mesiaca a končí sa 22. dňom následujúceho mesiaca.

(7) Podnik odvádzajúci daň preddavkovými pevnými sumami dvakrát za mesiac [odsek 4 písm. a)], je povinný odviesť preddavok do 7. dňa nasledujúceho mesiaca a do 22. dňa vyrovnať daňovú povinnosť.

(8) Podnik odvádzajúci daň preddavkovými pevnými sumami denne [odsek 4 písm. b)] je povinný vyrovnať daňovú povinnosť za predchádzajúci mesiac najneskôr do 22. dňa nasledujúceho mesiaca.

(9) Podnik je povinný vyrovnať samostatne bez ohľadu na vykonané preddavkové platby najneskôr do 7 kalendárnych dní:

a) sumu dane uvedenú v dodatočnom hlásení o dani z obratu (ďalej len „hlásenie“) odo dňa jeho predloženia (odovzdania príslušnému finančnému orgánu alebo podania na poštu),

b) dodatočne ustanovenú daň odo dňa, keď bol o nej upovedomený,

c) penále a zvýšenie dane odo dňa doručenia rozhodnutia.

(10) Nedoplatok zistený pri ročnom vyúčtovaní vyrovná podnik najneskôr do 31. januára bežného roka príkazom na úhradu. Podnik je povinný vyrovnať nedoplatok do posledného dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo ku zlúčeniu s iným podnikom, jeho rozdeleniu alebo zrušeniu.

(11) Preplatok na dani vráti finančný orgán podniku na jeho požiadanie; inak ho použije na úhradu povinnosti na dani.

(12) V prípade, že celková daňová povinnosť je záporná, finančný orgán poukazuje sumy v rovnakých lehotách ustanovených pre odvod dane.

§ 8
Daňové hlásenie

(k § 8 zákona)

(1) Podnik je povinný predkladať finančnému orgánu hlásenie v dvojakom vyhotovení na predpísanom tlačive najneskôr do 22. dňa každého mesiaca za bezprostredne predchádzajúci mesiac. Negatívne hlásenie sa nepredkladá.

(2) Podniky so štvrťročnou daňovou povinnosťou do 100 000 Kčs (§ 7 ods. 2) predkladajú hlásenie najneskôr do 22. dňa po uplynutí každého štvrťroka.

(3) Ak podnik dodatočne zistí, že podané hlásenie je nesprávne alebo neúplné, je povinný bez meškania podať finančnému orgánu dodatočné hlásenie v dvojakom vyhotovení na predpísanom tlačive výrazne označenom ako dodatočné hlásenie s udaním obdobia, ktorého sa týka. V dodatočnom hlásení sa uvedú iba rozdiely proti pôvodne podanému hláseniu.

(4) Po skončení kalendárneho roka predloží podnik do 31. januára finančnému orgánu ročné vyúčtovanie dane na predpísanom tlačive. Vyúčtovanie predloží aj za časť roka, ak bol v priebehu roka zlúčený s iným podnikom, rozdelený alebo zrušený. V týchto prípadoch podnik podá vyúčtovanie najneskôr do posledného dňa mesiaca nasledujúceho o mesiaci, v ktorom ku zmenám došlo.

§ 9
Oznamovacia povinnosť

(k § 9 zákona)

Podnik je povinný v pätnásťdňovej lehote podať písomné oznámenie finančnému orgánu o svojom zriadení, zlúčení, o novopridružených alebo zriadených závodoch, pobočkách, prevádzkárňach a iných jednotkách, prípadne o ich delimitáciách, zastavení činnosti alebo presídlení, ako aj o zmene príslušnosti k orgánu hospodárskeho riadenia. Ak má viac pobočiek alebo iných prevádzkární, urobí oznámenie o týchto skutočnostiach osobitne každému finančnému orgánu.

§ 10
Oprava zdaniteľného obratu

(k § 11 zákona)

(1) Podnik môže vykonať opravu zdaniteľného obratu v hlásení a uplatniť odpočet dane pripadajúci:

a) na cenu tovaru vráteného odberateľom, pokiaľ dodávateľ nedostal odplatu za tento tovar alebo pokiaľ odplatu odberateľovi vrátil.

b) na zníženie fakturovanej ceny alebo na zvýšenie veľkoobchodnej ceny na správnu výšku,

c) na zníženie fakturovanej ceny pre nižšiu akosť tovaru, ale len v tom prípade, ak sa zároveň zníži aj veľkoobchodná cena (§ 5 ods. 4 a 5),

d) na cenu fakturovaného tovaru, ktorý nebol dodaný, za podmienky, že faktúra bola zrušená alebo sa poskytol dobropis,

e) na rozdiely pri presunoch tovaru z trhových do mimotrhových fondov vopred povolené Federálnym ministerstvom financií.

(2) Odpočet dane možno uplatniť najneskôr v hlásení za šiesty mesiac od konca kalendárneho mesiaca (štvrťroka), ktorého sa hlásenie týka.

(3) Po lehote uvedenej v odseku 2, ale najneskôr v lehote ustanovenej zákonom pre premlčanie dane, môže sa odpočet uplatniť ešte v týchto prípadoch:

a) ak bola odplata za tovar, prípadne časť odplaty vrátená na základe vykonateľného arbitrážneho alebo súdneho rozhodnutia (zmieru),

b) v prípade, keď došlo k zníženiu fakturovanej ceny alebo k zvýšeniu veľkoobchodnej ceny fakturovanej dodávateľským podnikom na základe vykonateľného arbitrážneho alebo súdneho rozhodnutia (zmieru),

c) pri výrobku vrátenom na základe záručných podmienok, ktorý bol predmetom zdaniteľného obratu a na ktorý sa poskytol dobropis; pri výrobku so zápornou daňou je povinnosťou podniku túto daň odviesť.

(4) Finančný orgán môže povoliť v lehote ustanovenej v odseku 2 odpočet dane pri tovare oprávnene nakúpenom za ceny s daňou, ktorý sa presunul v podniku do prevádzkární, ktoré spracúvajú materiál v cenách bez dane.

(5) Odpočty dane sa uplatnia v hlásení za kalendárny mesiac (štvrťrok), v ktorom sa vydal dobropis, povolenie alebo rozhodnutie. Pokiaľ by v mesiaci (štvrťroku) nestačila daň na úhradu odpočtu, bude zostávajúca suma vrátená podniku na jeho účet.

(6) Podniky nemajú nárok na fakturovanie ceny bez dane ani nemôžu uplatňovať odpočet dane, ak kúpia tovar za maloobchodné ceny.

(7) Dodávateľ je povinný opraviť zdaniteľný obrat v týchto prípadoch:

a) ak proti ustanoveniu Sadzobníka „s daňou“ fakturoval tovar nesprávne za ceny bez dane,

b) ak fakturoval neoprávnene tovar za ceny bez dane na základe nesprávneho vyhlásenia odberateľa, ktorý nie je platiteľom dane. Dodávateľ je v tomto prípade oprávnený požadovať od odberateľa dodatočne ustanovenú daň včítane prípadného penále,

c) ak poskytol obchodnú zrážku z maloobchodnej ceny alebo fakturoval tovar za obchodnú cenu nezvýšenú o dodatkovú daň odberateľovi, ktorý na to nemá nárok alebo ktorý nárok riadne neuplatnil,

d) ak si neoprávnene ponechal obchodnú zrážku alebo dodatkovú daň,

e) ak odberateľ vrátil tovar, pri ktorom došlo k úhrade zápornej dane.

(8) Odberateľ, ktorý je platiteľom dane, je povinný opraviť zdaniteľný obrat v týchto prípadoch:

a) ak si neoprávnene vyžiadal tovar za ceny bez dane,

b) ak výrobky nakúpené za ceny bez dane použil na účely, na ktoré je povinný nakúpiť výrobky za ceny s daňou,

c) ak neoprávnene nakúpil za maloobchodné ceny výrobky, pri ktorých došlo k prevýšeniu veľkoobchodných cien nad maloobchodnými cenami. V tomto prípade odvedie dodatočnú daň vo výške rozdielu medzi vyššími veľkoobchodnými a nižšími maloobchodnými cenami,

d) ak si neoprávnene vyžiadal obchodnú zrážku alebo dodatkovú daň.

(9) Pokiaľ je odpočet uplatnený pri výrobku so zápornou daňou, je podnik povinný túto daň odviesť.

§ 11
Penále a zvýšenie dane

(k § 14 zákona)

(1) Penále za každý deň omeškanie je 0,1 % z dlžnej sumy, najmenej však 100 Kčs. Penále finančný orgán predpíše:

a) podniku, ktorý odvádza daň jednou sumou, ak neuhradí daňovú povinnosť do 22. dňa nasledujúceho mesiaca,

b) podniku, ktorý odvádza daň preddavkovými pevnými sumami, ak nedodrží určené splátky alebo určené lehoty,

c) podniku, ktorý odvádza daň preddavkovými pevnými sumami, ak nevyrovná rozdiel medzi úhrnom preddavkových platieb a daňovou povinnosťou za predchádzajúci mesiac,

d) podniku, ktorý neuhradí nedoplatok na dani zistený pri ročnom vyúčtovaní,

e) podniku, ktorý neuhradí včas penále a zvýšenie dane.

(2) Penále sa počíta za každý deň omeškania, začínajúc dňom nasledujúcim po dni splatnosti až do dňa zaplatenia včítane.

(3) V prípadoch, keď celkové penále týkajúce sa všetkých platieb dane na úhradu jednej daňovej povinnosti nedosahuje 100 Kčs, predpisuje sa suma 100 Kčs podľa odseku 1 len raz.

(4) Finančný orgán je takisto oprávnený rozhodovať o žiadostiach podnikov vo veci odpustenia penále a zvýšenia dane, ak nie je viac ako 50 000 Kčs, a Ministerstvo financií, cien a miezd Českej republiky a Ministerstvo financií, cien a miezd Slovenskej republiky do výšky 200 000 Kčs.

§ 12
Splnomocnenie

(k § 19 zákona)

Federálne ministerstvo financií môže zo závažných dôvodov povoliť výnimky z tejto vyhlášky.

§ 13
Zrušovacie ustanovenia

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva financií č. 95/1967 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o dani z obratu, v znení vyhlášky č. 171/1973 Zb, a vyhlášky č. 113/1974 Zb.

§ 14
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. májom 1990.

Minister:

Ing. Klaus CSc. v. r.

l) § 14 zákona č. 158/1989 Zb. o bankách a sporiteľniach.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.